

ETF van beursgenoteerde plantaardige bedrijven

New York – Op de beurs van New York is een eerste zogenoemd Exchange Traded Fund (ETF) van 'plantaardige' en 'diervrije' bedrijven geïntroduceerd. Een ETF is een product dat een index, grondstof of bepaalde groep bedrijven volgt en wordt, net als aandelen, op de beurs verhandeld.

In de VegTech Plant-based Innovation & Climate ETF, zoals de ETF heet, zitten 37 beursgenoteerde bedrijven die 'actief innoveren met planten en plantaardige ingrediënten en primaire producten produceren die diervrij zijn'. Dat zijn niet alleen bedrijven die vleesvervangers produceren, maar ook bedrijven die bijvoorbeeld diervrij collageen voor cosmeticaproducten produceren, of landbouwbedrijven die meer planten telen op minder oppervlakte door middel van bijvoorbeeld vertical farming. De bedrijven zijn onder meer Beyond Meat, Oatly, Veganz en het Israëlische Meatech 3D. Ook brouwerij Anheuser Busch Inbev, glastuinbouwbedrijf App-Harvest en autobedrijf Tesla zijn onderdeel van de ETF.

De ETF is het eerste financiële product van VegTech Invest, een investeringsbeheerbedrijf dat ethisch ondernemerschap en innovatie wil stimule-

FOTO: REUTERS

Een handelaar in de New York Stock Exchange (NYSE). De beurs van New York noteert voor het eerst een Exchange Traded Fund (ETF) van 'plantaardige' en 'diervrije' bedrijven.

ren. "We zijn van mening dat we aan de vooravond staan van een seculiere langetermijntrend van plantaardige innovatie, die zal resulteren in de versterking van de wereldwijde voedsel- en materiaalvoorzieningsketen voor een efficiënter, klimaatvriendelijker en diervriendelijker systeem.

Het fonds had begin van deze week een waarde van bijna \$2,3 miljoen. De prospectus, een document waarin alle relevante informatie over de ETF staat, vermeldt dat het fonds niet-

gediversifieerd is, wat betekent dat een hoog percentage van het vermogen wordt belegd in een beperkt aantal bedrijven. Daardoor kunnen de waarde en het rendement meer fluctueren dan bij een gediversifieerd fonds. Winsten of verliezen op een enkel aandeel kunnen daarom een grotere impact hebben op het fonds. 7,3% van de waarde zit in Beyond Meat-aandelen en 5% in Oatly-aandelen. Van deze aandelen is bekend dat ze flink kunnen fluctueren.

Danish Crown introduceert vleesvervangers

Randers – Het Deense vleesbedrijf Danish Crown introduceert een assortiment van acht vleesvervangers. De producten zullen vanaf de eerste weken van januari in Deense supermarkten te koop zijn onder het merk Den Grønne Slagter (De Groene Slagter). "We voorzien een groeiende vraag naar alternatieve eiwitten in de komende jaren, dus de producten die we nu lanceren vertegenwoordigen onze eerste kleine stap in die markt", zegt Jais Valeur, CEO bij Danish Crown.

Het assortiment bestaat uit kant-en-klaarmaaltijden en maaltijdcomponenten. Ze bevatten geen soja en zijn met Scandinavische of biologische groenten als hoofdingrediënt gemaakt.

Het vleesbedrijf refereert aan consumentenonderzoeken waaruit blijkt dat een op de drie Denen de vleesconsumptie in de afgelopen twaalf maanden heeft verminderd en dat twee op de drie van plan zijn meer plantaardig

FOTO: HENK RISWICK

Slachterij van Danish Crown in het Deense Horsens. Het vleesbedrijf gaat zich ook richten op vleesvervangers.

te eten. "Op korte en middellange termijn ziet Danish Crown een markt voor tot 500.000 vleesvrije maaltijden per week in Denemarken. Tegen die achtergrond streeft het bedrijf al in 2022 naar een omzet in het plantaardige segment in de hoge dubbele cij-

fers van miljoenen Deense kronen', aldus het bedrijf.

"We hebben nog steeds geen volledige en definitieve strategie gedefinieerd voor onze initiatieven op het gebied van plantaardig voedsel, maar we zijn zeker van plan om producten in de schappen van de supermarkten te hebben voor elke smaak, of de consument nu de voorkeur geeft aan Deense kwaliteitsvarkensvlees, een dure steak, de snelle kant-en-klaarmaaltijd, biologisch vlees of plantaardig voedsel. Net als bij ons vlees willen we dat ons plantaardig voedsel wordt gemaakt van Deense grondstoffen, en idealiter van onze eigenaren: de Deense boeren. Of dat praktisch haalbaar zal zijn, is een van de zaken die we moeten verduidelijken in ons strategiewerk", zegt Valeur.

Danish Crown is een coöperatie met zo'n 5.600 leden en een omzet van omgerekend €7,8 miljard. In 2020-'21 slachtte het bijna 19 miljoen varkens en 800.000 runderen.

René Cruijzen: 'Eko Holland draait als een speer'

Door Jan Willem Veldman

De vraag naar biologische zuivel neemt toe. Eko Holland merkt dat steeds meer voedingsmiddelenbedrijven hun biologisch zuivelassortiment uitbreiden. Alleen de productie van biologische kaas blijft nog wat achter. Eko Holland-voorzitter René Cruijzen (61) neemt kijkers mee in de wereld van biologische zuivel tijdens een webinar in de Biokennis-week.

Hoe staat de biologische zuivelmarkt ervoor?

"De vraag is goed en het aanbod beperkt. Eko Holland draait dan ook als een tierelier. We zien dat steeds meer voedingsmiddelenbedrijven hun biologisch zuivelassortiment verbreden. Wat betreft de melkaanvoer is sprake van krapte. De mindere kwaliteit van het ruwvoer drukt de melkaanvoer

De animo voor omschakeling naar een biologische melkveehouderij is nog steeds groot. Leverancierscoöperatie Eko Holland groeit in januari met twintig leden.

bij Eko Holland sinds september met zo'n 5%. Als je dan spreekt van een weekaanvoer van 2,5 miljoen kilo, dan gaat het om een behoorlijk volume."

Hoe zit het met de gevolgen van de lockdown?

"Tot nu toe merken we daar weinig van. De verkopen in de retail lopen goed door en de horeca had zich al ingedekt. Met de huidige aanvoer kunnen we de vraag goed aan, maar er moeten geen gekke dingen gebeuren. Als consumenten opnieuw gaan

FOTO: BART NUIS

Eko Holland-voorzitter René Cruijzen: "We zien steeds meer voedingsmiddelenbedrijven hun biologisch zuivelassortiment uitbreiden."

hamsteren, wordt het een ingewikkeld verhaal. Ik durf niet te zeggen of we de gevolgen van de lockdown later nog in de markt gaan merken."

Hoe loopt de afzet van biokaas?

"Van de vraag naar melk voor biologische kaas had ik eerlijk gezegd wat meer verwacht. We zien dat het prijsverschil tussen gangbare en biologische kaas nog erg groot is. Daar zit zomaar € 5 per kilo tussen. Dat heeft te maken met hoge productiekosten. Bij de productie van kaas gaat het in de regel om grote volumes melk. Een productielijn vrijmaken voor een tot op heden beperkte hoeveelheid biologische kaas, brengt veel kosten met zich mee. Mogelijk dat een verlaging van de btw op biologische producten kan helpen dit prijsverschil te drukken. Zodra de volumes wat groeien, biedt de afzet van biologische kaas enorme kansen."

Het verlagen van de btw op biologische producten is een van de maatregelen die de overheid kan nemen om de biologische sector te laten groeien. Wat kunnen we nog meer verwachten uit Den Haag?

"Dat vind ik lastig om in te schatten. Duidelijk is dat de groei uit de markt moet komen. De overheid moet dus niet met een stimuleringsfonds voor

uitbreiding van de melkproductie komen. Daarnaast is de vraag naar gezonde en biologische zuivelproducten als gevolg van Covid-19 toegenomen. Ik verwacht dat deze trend doorzet, en Haagse maatregelen zouden erop gericht moeten zijn om deze vraag nog meer te stimuleren."

Is er nog veel animo voor omschakeling naar bio?

"Ja, het is bemoedigend om te zien dat de animo, zelfs in tijden van hoge gangbare melkprijzen, groot is. Het gaat vaak om jonge ondernemers met 130 à 140 koeien. Ze verkopen een deel van de fosfaatrechten en gaan terug naar zo'n 100 koeien om weer grondgebonden te worden. Ik word wekelijks gebeld door geïnteresseerde veehouders."

Hoeveel leden telt Eko Holland?

"Momenteel telt de coöperatie 260 leden. Deze maand komen daar twintig bedrijven bij, voornamelijk afkomstig van FrieslandCampina. Tegelijk kennen we binnen Eko Holland maar weinig stoppers. Het enthousiasme om te blijven melken, is groot."

Essentieel!

Terwijl ik dit schrijf, zitten we nog steeds in een lockdown; vast niet de laatste. En blijven er zorgen of de ziekenhuizen het aantal Covidpatiënten aankunnen. Je zou er moedeloos van worden. Desondanks wil ik aan het begin van een nieuw jaar graag wat inspiratie bieden. Een beetje licht in de duisternis. En nog wel met een gezond, maar lastig, product. Een product waar we nog steeds te weinig van eten: groente.

Dat groente goed voor je is, hoeft ik niet meer uit te leggen. Dat de consumptie in Nederland aan de lage kant is en blijft, laten de voedselconsumptiecijfers van het RIVM al decennia zien. Maar in 2020 gebeurde er wat met groente, en ook met fruit. Ik merkte het al tijdens de eerste lockdown, eind maart 2020. Toen logeerde ik tijdelijk bij mijn moeder, die herstellende was van Covid. Bij het boodschappen doen gebeurde het regelmatig dat de meeste groenten en fruit vrijwel waren uitverkocht. Dat had ik nog nooit meegemaakt. Blijkbaar werd ineens (of eindelijk) de

Elke schooldag groente en fruit op de basisschool, in plaats van drie dagen in twintig weken

link tussen je gezondheid en goede producten als groente en fruit gelegd. Uiteraard waren er ook nog distributieproblemen in die tijd. Maar cijfers van het GroentenFruit Huis lieten uiteindelijk zien dat de groente- en fruitverkoop in heel 2020 flink was gestegen.

We hebben het de afgelopen twee jaren gehad over essentiële beroepen, en essentiële winkels. Misschien moeten we het ook eens hebben over essentiële producten. Producten waar we echt niet zonder kunnen. Producten die extra aandacht en waardering nodig hebben. Dus doorpakken met die btw-verlaging en met schoolfruit; elke schooldag groente en fruit op de basisschool in plaats van drie dagen in twintig weken. Ook een gezonder aanbod op middelbare scholen en het hoger onderwijs, en bij bedrijven.

Dan moeten we nog wel eens nadenken over de huidige lange en vaak inflexibele ketens tussen producent en consument; want een onrijpe peer van € 1 kan moeilijk concurreren met een worstenbroodje van dezelfde prijs. Samen met boeren, ketenpartijen en afnemers kunnen we zorgen voor een gezonder voedselaanbod in 2022. Want als er geen essentiële producten beschikbaar zijn, zorg je niet goed voor je mensen.

Herman Peppelenbos, lector groente gezondheid aan de HAS

